

Законът не работи, алармираха от Коалиция „Заедно срещу насилието“

35 граждански организации призоваха правителството да ускори прилагането на Закона за защита от домашното насилие

01.02.2024 г.

София

35 неправителствени организации, обединени в Коалиция „Заедно срещу насилието“, призоваха министър-председателя акад. Николай Денков, вицепремиера Мария Габриел, както и министри от кабинета, да ускорят прилагането на приетия миналата година Закон за защита от домашното насилие. В открито писмо те критикуват бавното и неефективно прилагане на промените в Закона, които бяха приети от 49-тото Народно събрание на 21.07.2023 г. и 07.08.2023 г. след години протакане.

В писмото се посочва, че на българските институции бе даден достатъчно дълъг период – цели 6 месеца, за да могат отговорните министерства, институции и държавни органи да се подготвят и да съобразят организацията на дейността си с промените в закона. Съществените промени в закона влязоха в сила на 1-ви януари 2024 г. и институциите трябваше да заработят така, че да изпълнят целта на закона, но за съжаление това не се случва, заявяват от Коалицията.

Забавянето на приемането и прилагането на закона коства здравето и живота на много пострадали, които продължават да се обръщат основно към неправителствените организации, които от години работят в подкрепа на жертвите на насилие. В същото време институциите отново не работят достатъчно ефективно, твърдят от Коалиция „Заедно срещу насилието“ и изброяват конкретните проблеми: на национално и местно ниво, на ниво правораздаване, на ниво координация с МВР, на ниво здравеопазване и социални грижи.

Неправителствените организации посочват, че продължават проблемите при задържането на извършителите, при връчването на ограничителните заповеди, при оценката на риска за лицата от страна на съдебните състави, при медицинските прегледи и на практика във всички области.

Според Коалицията причината е най-вече в забавянето от страна на Министерския съвет. Правилника за устройството, организацията и дейността на Националния съвет за превенция и защита от домашното насилие е приет едва с ПМС № 276 от 13.12.2023 г., след изтичане на 3-месечния срок, посочен в закона. Отделно срокът, в който Министерският съвет е длъжен да приведе Правилника за прилагане на ЗЗДН в съответствие с обнародвания на 1-ви август 2023 г. ЗИД ЗЗДН е 6-месечен и изтича на 1-ви февруари 2024 г. В него следваше да се съдържа и Методиката за оценка на риска, по която съобразно закона съдът е задължен да извършва оценка на риска. На практика съдът е задължен от 1-ви януари да прилага Методика, която Министерски съвет все още не е приел. И към момента на Портала за обществени консултации на Министерския съвет няма публикуван проект на Постановление за приемане на Правилник за прилагане на ЗЗДН;

От страна на вече създадения Национален съвет следваше досега да бъде разработен и представен за приемане от Министерския съвет приет Координационния механизъм за помощ и подкрепа на лица, пострадали от домашно насилие. Той е важен, защото следва да разписва основните процедури на взаимодействие между органите на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление и местната администрация и юридическите лица, които осъществяват дейности по превенция и защита от домашното насилие по реда на ЗЗДН.

Към момента на Портала за обществени консултации на Министерския съвет няма публикуван проект на решение за Министерския съвет за приемане на Координационния механизъм за помощ и подкрепа на лица, пострадали от домашно насилие, посочват от Коалиция „Заедно срещу насилието“ и задават въпроса защо неправителствените организации биват държани настрана от целия процес, при условие, че те основно притежават експертизата в защитата от домашно насилие.

Писмото завършва с призив за незабавни действия в името на жертвите на насилие по прилагането на Закона, въвеждането на новите практики и механизми: „Ние, от НПО сектора, продължаваме неравната битка с домашното насилие, но е време и държавата да допринесе за грижата и превенцията, и то не само на думи.

Коалиция „Заедно срещу насилието“ е неформално сдружение на неправителствени организации, чиято цел е по-ефективната борба с домашното насилие. През март 2023 г. коалицията покани на среща представители на политическите сили, които обещаха ускорено приемане на ЗЗДН от следващия парламент и впоследствие спазиха обещанието си.

Коалиция „Заедно срещу насилието“

1. Асоциация Деметра
2. Асоциация „НАЯ“
3. Българска платформа към Европейско женско лоби
4. Български хелзинкски комитет
5. Български фонд за жените
6. Български Център за Нестопанско Право
7. Женско сдружение "Екатерина Каравелова"
8. Младежка ЛГБТ Организация Действие
9. Народно Читалище "Иван Вазов - 2014"
10. Национална мрежа за децата
11. Неформален Колектив „Феминистки Мобилизации“
12. Родопски Фонд за Жените- Попрелки
13. Сдружение Жените на Казанлък
14. Сдружение "Център Мария"
15. СНЦ "ЖАНЕТА"
16. SOS Семейства в риск
17. Фондация Асоциация Анимус
18. Фондация Билитис
19. Фондация Будителките
20. Фондация в помощ на жени, претърпели насилие-Флай-първо обичай себе си
21. Фондация Да-Обединени срещу насилието
22. Фондация Етргrove
23. Фондация за безбрачните самотни родители в България
24. Фондация За Нашите Деца
25. Фондация Impact Drive
26. Фондация „Мама има работа“
27. Фондация „Окрилена“
28. Фондация П.У.Л.С. Перник
29. Фондация "Ресурсен център Билитис"
30. Фондация "Солидарност в действие"
31. Фондация "Х и Д Джендър перспективи"
32. Ирен Кривошиева- Досева- адвокат
33. Център за Развитие и Устойчиви Общности
34. Олга Чернева – консултант Българска платформа към ЕЖЛ
35. ЦПК "Феникс"-гр.Пловдив

Инициатор: Фондация Асоциация "Анимус"

Координатор: Фондация Будителките

Консултанти: Благородна Макева и Милена Кадиева